

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2020-2021

Anul de studiu: 1 / Semestrul: 1

Legendă:

-scris cu negru - formatul standard al fișei disciplinei (conform OM 5703/2011, Anexa 3: 31-33).

-scris cu albastru - sugestii operaționale pentru elaborarea fișei.

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățămînt superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă și Muzică Religioasă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență (2020-2024)
1.6. Programul de studii/calificarea*	Teologie Pastorală

* pentru a specifica aspectele legate de calificare, vor fi trecute codurile COR și/sau denumirile profesiilor cărora se adresează programul de studii (conform mențiunilor din Planul de învățămînt).

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria Bisericii Ortodoxe Române (I)			2.2. Cod disciplină	TP 107		
2.3. Titularul activității de curs	Albu V. Alin						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Bărăian Eugen						
2.5. Anul de studiu	1	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	SP

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățămînt	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					5
Examinări					12
Alte activități					7

3.7 Total ore studiu individual	58
3.9 Total ore pe semestru	100
3.10 Numărul de credite**	4

* 3.9. = 3.4. + 3.7.; numărul total de ore pe semestru trebuie calculat în funcție de nr. de credite (3.9.) și de volumul de muncă aferent unui credit (1 credit = 25 ore conform Ghidului de aplicare a ECTS).

** 3.10. = numărul de credite prevăzut a fi atribuit disciplinei prin planul de învățămînt.

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Nu este cazul</i>
4.2. de competențe	<i>Nu este cazul</i>

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Videoproiector, lap-top, flipchart</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>---</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C5. Cunoașterea și înțelegerea evoluției Bisericii Ortodoxe Române</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobândirea deprinderii de a analiza și interpreta datele referitoare la istoria Bisericii Ortodoxe Române și la istoria națională; - dezvoltarea unei atitudini critice, selective și sistematice față de informația istorică; - înțelegerea genetică a faptului istoric, în geneza și evoluția acestuia; - surprinderea rațiunilor profunde, uneori chiar providențiale, ale unor momente „cheie” din intervalul studiat; - facilitarea înțelegerii altor cursuri, în special din domeniul studiilor istorice, acolo unde se
-------------------------	---

	presupune interdisciplinaritatea.
Competențe transversale	Aplicarea regulilor de cercetare a evenimentelor istorice, a unor atitudini responsabile față de domeniul didactic-științific, pentru valorificarea creativă a propriului potențial, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Informarea obiectivă asupra trecutului Bisericii Ortodoxe Române, ca baza profesională adecvată
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - să descrie conceptele, metodele și domeniile de cercetare specifice teologiei istorice; - să identifice cele mai importante evenimente și personalități care au marcat evoluția istorică a BOR și a culturii românești; - să evalueze corect și critic datele istorice și să sesizeze dinamica evenimentelor; - să interpreteze realitățile istorice prin valorificarea cercetărilor fundamentale în domeniu (a bibliografiei de bază); - să aplice principiul interpretării corecte a fenomenului istoric prin raportare justă la modul lui de influență asupra prezentului

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în Istoria Bisericii Ortodoxe Române - izvoarele Istoriei Bisericii Ortodoxe Române - literatura Istoriei Bisericii Ortodoxe Române	Prelegere Material didactic editat Vizită la bibliotecă	2 ore fizice
2. Începuturile vieții creștine în Dacia - răspândirea creștinismului în Dobrogea actuală - răspândirea creștinismului în Dacia propriu-zisă	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	1 oră fizică
3. Mărturii lingvistice privind originea și vechimea creștinismului la români - termeni din lumea romană păgână - termeni cu înțeles exclusiv creștin - teza roesleriană a originii balcanice a poporului român	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	1 oră fizică
4. Martiri creștini în ținuturile dunărene la începutul sec. al IV-lea - martiri creștini în sudul Dunării (la Sirmium, Cibalae, Singidunum, Durostorum) - martiri creștini în Scythia Minor (la Tomis, Axiopolis, Halmyris și Niculițel)	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	1 oră fizică
5. Mărturii arheologice despre răspândirea creștinismului în nordul Dunării în sec. III-VI - arheologia în argumentarea creștinismului românesc - simboluri și formule creștine în epoca primară - obiecte paleocreștine în Transilvania și Banat - obiecte paleocreștine în Oltenia, Muntenia și Moldova - descoperiri arheologice în Dobrogea	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	1 oră fizică
6. Creștinismul daco-roman în nordul Dunării în sec. al IV-lea - migrația goților - încreștinarea goților - persecuțiile goților împotriva creștinilor din Dacia	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
7. Episcopia Tomisului - știri despre orașul Tomis - viața creștină în Tomis - episcopii prezumtivi Evangelicus, Efrem, Titus, Marcu - episcopii Vetranion, Gherontie, Teotim I, Timotei, Ioan, Alexandru, Teotim II, Paternus - alte episcopii în Scythia Minor	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
8. Teologia dacoromană - teologia dacoromană - generalități - episcopii tomitani - teologi și scriitori de talie europeană - Sf. Ioan Casian - Dionisie cel Mic - „Călugării sciți” - școala literară de la Dunărea de Jos	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	4 ore fizice
9. Biserica românească în secolele VII-XI - migrația slavilor - migrația bulgarilor - ritul bizantino-slav la român	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
10. Viața bisericească a românilor din Trans. și Banat în sec. IX-XIII - primele formațiuni politice românești - migrația și încreștinarea ungarilor - episcopii românești în Transilvania în sec. IX-XI	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
11. Viața bisericească a românilor din teritoriile extracarpatic - sec. XII-XIII - cavalerii teutoni, cumani - date importante pentru evoluția politică și religioasă a românilor din spațiul extracarpatic: 1234, 1247	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice

- formațiuni politice în Moldova și viața lor religioasă		
12. Începuturile Mitropoliei Țării Românești. Înființarea Mitropoliei Severinului - organizarea bisericească în noul stat – mitropolia de la Câmpulung/Argeș - Mitropolia de Severin	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
13. Începuturile Mitropoliei Moldovei - întemeierea Moldovei și viața religioasă în noul stat - întemeierea Mitropoliei Moldovei - recunoașterea mitropolitului Iosif	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
14. Viața bisericească a românilor din Transilvania – sec. XIV – înc. XVI - măsuri de asigurare a Bisericii Ortodoxe de către regalitatea maghiară și papalitate - știri despre organizarea bisericească ortodoxă - mitropolia de la Feleac	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice
15. Activitatea tipografică în Țara Românească și în Transilvania în sec. al XVI-lea - Macarie ieromonahul, Dimitrie Liubavici și ieromonahul Lavrentie - Filip Moldoveanul și diaconul Coresi	Prelegere Videoproiector Material didactic editat	2 ore fizice

Bibliografie

1. Preot Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, ediția a 3-a, Iași, Trinitas, 2004.
2. Preot Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ed. a V-a, București, Editura Sofia, 2000.
3. Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moraru, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Note de curs*, (An I, fascicola I), Universitatea „1 decembrie 1918”, Alba Iulia, 2002, 53 p.
4. Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moraru, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Note de curs*, (An I, fascicola II), Universitatea „1 decembrie 1918”, Alba Iulia, 2003, 61 p.
5. Arhid. Lect. Dr. Alin Albu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Evenimente, personalități, instituții*, Alba Iulia, Reîntregirea, 2013.
6. *Actele Martirice*, studiu introductiv, traducere și note de Pr. Prof. Dr. Ioan Rămureanu, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1997, articolul despre Bretanion (pp. 329-337).
7. I. G. Coman, *Scriitori bisericești din epoca străromână*, București, EIBMBOR, 1979.
8. I. G. Coman, „Și Cuvântul trup s-a făcut”. *Hristologie și mariologie patristică*, Timișoara, Editura Mitropoliei Banatului, 1993 (postum) – în special capitolele X (hristologia lui Ioan Cassian, pp. 159-184, capitol reprodus din „Mitropolia Olteniei”, 1985, 7-8 și „Părinți și Scriitori Bisericești”, vol. 57, pp. 749-768) și XIV („Elemente de doctrină trinitară, hristologică și antropologică la alți Părinți daco-romani”).
9. Mihail Diaconescu, *Istoria literaturii dacoromane*, București, Editura Alcor Edimpex, 1999, 830 p.
10. Nestor Vornicescu, *Scrieri patristice în Biserica Ortodoxă Română până în sec. al XVII-lea (izvoare, traduceri, circulație)*, teză de doctorat, în „Mitropolia Olteniei”, 1983, nr. 1-2, 3-4, 5-6.
11. Ștefan Alexe, *Sfântul Niceta de Remesiana și ecumenicitatea patristică în sec. IV și V*, teză de doctorat, în „Studii Teologice”, 1969, nr. 7-8, pp. 453-587.
12. Preotul Niculae Șerbănescu, *1600 de ani de la prima mărturie documentară despre existența Episcopiei Tomisului*, în „Biserica Ortodoxă Română”, anul LXXXVII, nr. 9-10, septembrie-octombrie, 1969, pp. 966-1026.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina oferă atât metode specifice de cercetare istorică, de corelare a informațiilor și integrare a lor în procesul de înțelegere a evoluției comunităților românești din trecut până în prezent, cât și conținuturi, informații concrete despre trecutul Bisericii Ortodoxe Române și istoria națională, care să facă posibilă înțelegerea prezentului și a profilului / identității românești, ca premisă pentru o integrare europeană veritabilă și pentru o exprimare coerentă a propriilor specificități și valori.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare scrisă sau frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	100%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță: - cunoaște personalitățile și evenimentele importante ale Bisericii Ortodoxe Române - pentru nota 5 (cinci), studentul trebuie să cunoască elementele esențiale ale cursului, care sunt evidențiate în manual (bold, italic, underline).			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
20.09.2020	Albu Viorel Alin	Bărăian Eugen
Data avizării în departament	Semnătura titular de curs	Semnătura titular de seminar
21.09.2020		
Director de departament		
